

Melanoom: tijdsinterval tussen primaire excisie en sentinel node

D. Appelen | Aios dermatologie, Radboudumc Nijmegen | diebrechtappelen@gmail.com

In Nederland houdt men doorgaans een termijn aan van maximaal 6 weken aan tussen de primaire excisie en re-excisie met sentinel node (SN). Maakt het voor de overleving bij melanoom werkelijk uit hoelang er gewacht wordt? In de systematische review plus meta-analyse keken Vargas-Mora et al. hiernaar. Er werden 6 retrospectieve studies geïncludeerd met in totaal 9705 patiënten met Breslowdikte 1mm of dikker, met als uitkomstmaten overall survival (OS), melanoma specific survival (MSS) en disease free survival (DFS), uitgedrukt in hazard ratio (HR). De follow-up was 5 jaar bij vijf studies en 8 jaar bij één studie. Respectievelijk kregen 4383 patiënten een 'vroeg' re-excisie met SN en 4574 een 'late'. Één van de studies vermeldde geen verdeling van patiëntaantallen over de tijdsintervallen. De termijn die als cutoff gebruikt werd voor 'vroeg' of 'laat' varieerde in de studies tussen 28 en 43 dagen waarbij ná 28 dagen of ná 43 dagen respectievelijk als laat werd beschouwd. Vijf van de zes studies vonden voor tijdsinterval als onafhankelijke factor geen significante invloed op overleving. Opvallend genoeg toonde één studie wel individueel een significant verschil aan met een slechtere overleving in de groep die sneller een re-excisie en SN kreeg. Een methodologische verklaring hiervoor werd niet gevonden.

In de meta-analyse werden vervolgens de HR gepooled van vroegre ingreep versus late ingreep. Drie van de zes studies

keken naar MSS en hiervoor werd een gecombineerde HR van 1,25 gevonden, echter met significante heterogeniteit. De DFS werd bekeken in vijf studies met een gecombineerde HR van 1,05, zonder significante heterogeniteit. Voor de OS bij drie studies werd een gecombineerde HR gezien van 1,25, eveneens zonder significante heterogeniteit.

Om een invloed van SN status (positief of negatief) als confounder uit te sluiten, werden aparte HR's geplot voor de groep met positieve SN en voor negatieve SN. In beide groepen apart zag men evenmin een significante invloed op overleving.

CONCLUSIE

De onderzoekers zagen bij patiënten met melanoom na 5 (tot 8) jaar follow-up geen significante invloed van het tijdsinterval tussen primaire excisie en re-excisie met SN op overleving. Een eventuele delay, waarbij er sprake is van een langere termijn dan 6 weken, heeft mogelijk dus geen negatieve invloed op overleving. De conclusie is echter gebaseerd op retrospectieve niet-gerandomiseerde studies met onderlinge heterogeniteit.

Vargas-Mora P, Peruilh-Bagolini L, González-Cuevas R, et al. Impact of the time interval between primary melanoma excision and sentinel node biopsy: A systematic review and meta-analysis. Journal of the American Academy of Dermatology Jan 2021. <https://doi.org/10.1016/j.jaad.2021.01.020>